

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Klasa: UP/I-612-08/14-06/0146

Urbroj: 532-04-01-03-02/3-14-1

Zagreb, 11. lipnja 2014.

23. 06. 14
612-08/14-01/01
532-04-01-03-02/3-14-0001

Ministarstvo kulture na temelju članka 12. stavka 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13) i članka 20. stavaka 1. i 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13) donosi

RJEŠENJE

1.

Utvrđuje se da Ruralna cjelina naselja Škripa na otoku Braču ima svojstvo kulturnoga dobra.

2.

Prostorne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovoga Rješenja određene su sljedećim katastarskim česticama:

Zona A obuhvaća sljedeće katastarske čestice: čest. zem. 995, 996, 997/1, 997/2, 997/3, 1010, 1011, 1012, 1014/1, 1014/2, 1014/3, 1014/4, 1014/5, 1014/6, 1014/7, 1014/8, 1015, 1016, 1017/1, 1017/2, 1019/1, 1019/2, 1019/3, 1020, 1022, 1024, 1025, 1027, 1028/1, 1028/2, 1029, 1030/1, 1030/2, 1031, 1040, 1041/1, 1041/2, 1042, 1043, 1044/1, 1044/2, 1045, 1046, 1047, 1048/1, 1048/2, 1049, 1050/1, 1050/2, 1051/1, 1051/2, 1052, 1053/2, 1132, 1133/2, 1133/3, 1134/1, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152/1, 1152/2, 1153, 1154/1, 1154/2, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162/1, 1162/2, 1163, 1301/2 (dio), 1301/5 (dio), 1321 (dio), 1329 (dio), 1330 (dio), 1333 (dio), k. o. Škrip, te čest. zgr. 1, 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 3, 4, 5/1, 5/2, 7, 9/1, 9/2, 10/1, 10/2, 10/3, 11/1, 11/2, 12/1, 12/2, 14, 15/1, 15/2, 16/1, 16/2, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 27, 28/1, 28/2, 28/3, 28/4, 29, 30/1, 30/2, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38/1, 38/2, 39, 40, 41, 42, 43, 45/1, 45/2, 47, 48, 49, 50/1, 50/2, 51, 52/1, 52/2, 52/3, 52/4, 52/5, 52/6, 53/1, 53/2, 53/3, 54/3, 54/4, 54/5, 54/6, 54/7, 243, 257, 258, k. o. Škrip.

Zona B obuhvaća sljedeće katastarske čestice: čest. zem. 977, 978, 980/1, 980/2, 981, 987, 988, 989, 991, 992, 993, 994, 998, 999, 1000/1, 1000/2, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006/1, 1006/2, 1006/3, 1007/1, 1007/2, 1007/3, 1007/4, 1007/5, 1007/6, 1007/7, 1007/8, 1007/9, 1007/10, 1008, 1009/1, 1009/2, 1009/3, 1009/4, 1023, 1032/1, 1032/2, 1033/1, 1033/2, 1033/3, 1034/1, 1034/2, 1034/3, 1034/4, 1034/5, 1035/1, 1035/2, 1036/1, 1036/2, 1036/3, 1036/4, 1037, 1038, 1053/1, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1124/2, 1124/3, 1126, 1128/1, 1128/2, 1130/4, 1131, 1134/2, 1135/1, 1135/2, 1135/3, 1135/4, 1135/5, 1135/6, 1135/7, 1144, 1145/1, 1145/2, 1146/1, 1146/2, 1146/3, 1147/1, 1147/2, 1164/1, 1164/2, 1164/3, 1165/1, 1165/2, 1301/2 (dio), 1301/5 (dio), 1317 (dio), 1321 (dio), 1329 (dio), 1330 (dio), 1333 (dio), k. o. Škrip, te čest. zgr. 44/1, 44/2, 234, 236, 237, k. o. Škrip.

Prikaz prostornih međa Ruralne cjeline naselja Škripa s označenim granicama zona zaštite na kartografskoj podlozi: Br. lista kat. plana 3 k. o. Škrip, klasa: 935-06/14-01/34, urbroj: 541-26-02-02-3-14/2 od 31. 1. 2014. godine i Br. lista kat. plana 4 k. o. Škrip, klasa: 935-06/14-01/34, urbroj: 541-26-02-02-3-14/3 od 31. 1. 2014. godine u M = 1 : 2880, sastavni su dijelovi ovoga Rješenja.

3.

Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. ovoga Rješenja:

Za ruralnu cjelinu naselja Škripa uspostavljaju se **zona A** (potpuna zaštita povijesnih struktura) i **zona B** (djelomična zaštita povijesnih struktura) u kojima se primjenjuje sljedeći sustav mjera zaštite:

Granica **zone A** označena je na kartografskom prikazu crvenom linijom koja na sjeveroistoku ide od starog puta za Dol, na čest. zem. 1329, prati istočnu među čest. zem. 995, ide zapadnim rubom puta, istočnom i južnom

Unutar ove zone svim građevinskim radovima, uključujući mjesno groblje, obvezno prethode zaštitna arheološka istraživanja i/ili arheološki nadzor, o čemu odlučuje nadležno tijelo. Na temelju rezultata navedenoga odlučit će se o daljnjem tretmanu lokacije, odnosno o odobrenju ili zabrani građevinskih radova, uz uvjet očuvanja nepokretnih arheoloških nalaza te krajobraznog karaktera i sklada cjeline. Ovisno o nalazima i značenju otkrivenoga, u daljnjem postupku može se zatražiti izmjena projekta u svrhu zaštite nalaza ili njegove moguće prezentacije. Bez traženja prethodnog odobrenja nadležnog tijela vlasnik (imatelj) kulturnog dobra može obrađivati tlo do dubine 30 cm radi sadnje jednogodišnjih poljoprivrednih kultura.

Ako se prilikom dopuštenih radova poljoprivredne eksploatacije područja arheološkog lokaliteta pronađu pokretni ili nepokretni arheološki ostatci, nalaznik je dužan o tome obavijestiti nadležno tijelo.

Istraživanje lokaliteta dopušteno je samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na privremenu pohranu muzeju do odluke o trajnoj pohrani.

Za sve vrste građevnih zahvata od nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu, potrebno je ishoditi suglasnosti (*posebne uvjete i prethodno odobrenje*). Prilikom izvođenja radova obavezan je konzervatorski nadzor.

U zoni A nisu dopuštene interpolacije. Ne prihvaća se unošenje novih struktura i neprikladnih sadržaja.

Za uređenje javnih površina i uređenje infrastrukture potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodnu suglasnost nadležnoga konzervatorskog odjela.

Granica zone B označena je na kartografskom prikazu plavom linijom koja na istoku ide od puta za Dol, na čest. zem. 1321, prati jugoistočni, sjeveroistočni, sjeverozapadni i sjeverni rub čest. zem. 977, slijedi sjeveroistočni rub čest. zem. 981 i čest. zem. 980/1, istočni rub čest. zem. 989, istočni i sjeverni rub čest. zem. 987, prelazi poljski put na čest. zem. 1329, slijedeći južnu stranu puta koji sa sjeverne strane okružuje Stari Škrip na čest. zem. 1323 i čest. zem. 1317, od prelaska puta nastavljaajući sjeveroistočnom međom čest. zem. 1035/1 i čest. zem. 1035/2, istočnom međom čest. zem. 1058, sjevernom međom čest. zem. 1059, sjevernom međom čest. zem. 1057 i čest. zem. 1056, sjeverozapadnom međom čest. zem. 1055, ponovno prelazeći put koji sa sjeverne strane okružuje Stari Škrip. Na zapadnoj strani puta prati sjeveroistočnu i zapadnu među čest. zem. 1124/2, sjeverozapadnu među čest. zem. 1124/3, zapadnu među čest. zem. 1128/2, čest. zem. 1128/1, čest. zem. 1131, sjeverozapadnu i jugozapadnu među čest. zem. 1130/4, prelazeći poljski put na čest. zem. 1301/5. Nakon prelaska puta slijedi sjeverni i sjeverozapadni rub čest. zem. 1135/1, sjeverozapadni i zapadni rub čest. zem. 1135/3, do prelaska puta za Novi Škrip, na čest. zem. 1301/2. Na južnoj strani ceste ide zapadnim i južnim rubom čest. zem. 1135/6, zapadnim rubom čest. zem. 1135/5, jugozapadnim rubom čest. zem. 1144, prelazi poljski put na čest. zem. 1333, nastavljaajući zapadnim rubom čest. zem. 1146/1 i čest. zem. 1146/2, uz sjevernu stranu poljskog puta koji s južne strane okružuje Stari Škrip, na čest. zem. 1332 i čest. zem. 1331, uz jugozapadni rub čest. zem. 1146/3, južni rub čest. zem. 1165/2 i čest. zem. 1164/2, južni rub poljskog puta na čest. zem. 1330, južni rub čest. zem. 1009/2, čest. zem. 1009/1, čest. zem. 1007/7, čest. zem. 1008, čest. zem. 1007/5, čest. zem. 1006/2, čest. zem. 1006/3, čest. zem. 1005, čest. zem. 1004, jugoistočni rub čest. zem. 1007/1, istočni rub čest. zem. 1003, sjeveroistočni rub čest. zem. 1000/2, istočni rub čest. zem. 1002, prelazeći put za Dol na čest. zem. 1321.

Sustav mjera zaštite u zoni B:

Zona B (djelomična zaštita povijesnih struktura) na kartografskim prikazima označena je prostornim međama pojedinih sklopova navedenim u točki 2. ovoga Rješenja.

Zona B kao zona djelomične konzervatorske zaštite odnosi se na dijelove Ruralne cjeline naselja Škripa koji sadrže vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti.

Sustavom mjera zaštita u ovoj zoni uvjetuje se zaštita i očuvanje osnovnih elemenata Ruralne cjeline kao što su gabariti građevina, vizure, povijesni sadržaji. Na području ove zone moguće su intervencije u smislu prilagodavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama.

Prihvatljive su sve intervencije koje ne narušavaju vizure i povijesne strukture, a u skladu s valorizacijom same građevine i njezine neposredne okolice. Potrebno je strogo kontrolirati unošenja novih struktura i sadržaja različitih od tradicijskih. Ne prihvaća se unošenje novih struktura i neprikladnih sadržaja.

Za sve zahvate na postojećim građevinama u zoni B kao i za novoplanirane građevine potrebno je ishoditi suglasnosti nadležnoga konzervatorskog odjela. U zoni B zabranjena je gradnja na istočnoj strani, gdje se uspinje stari put iz Dola do gradinskoga naselja s prezentiranim megalitskim zidom, te na širem pojasu na sjevernoj strani jer bi mogle utjecati na istaknute prostorne dominante prapovijesnoga, antičkoga i renesansnoga naselja, odnosno utvrđenu gradinu i kaštele Cerinić i Radojković. Na sjevernoj strani treba sačuvati šumoviti krajolik s geomorfološki iznimnim istaknutim stijinama. Potrebno je sačuvati zbijeni karakter ruralnoga naselja te revitalizirati agrarni krajolik, posebno u južnome dolcu sa suhozidnim međama i gomilama.

međom čest. zem. 996, te istočnom stranom čest. zem. 997/3, nastavlja istočnim rubom čest. zem. 997/2, prati istočni i južni rub čest. zem. 997/1, ide južnim rubom današnjeg groblja, odnosno čest. zgr. 20 i čest. zgr. 19, prati južni rub čest. zem. 1014/3 i čest. z. 1014/4, spušta se istočnim rubom čest. zem. 1010, prati njenu južnu među, prelazi poljski put, prati južnu među čest. zgr. 10/3, čest. zgr. 10/2 i čest. zgr. 10/1, nastavlja se južnim rubom čest. zem. 1011, i zapadnim međom čest. zem. 1012, prati južnu među čest. zem. 1163, čest. zem. 1149, i čest. zem. 1148, te se uz njezinu zapadnu među penje istočnom stranom poljskog puta, čest. zem. 1333, ide zapadnim rubom čest. zgr. 52/1, čest. zgr. 52/5, čest. zgr. 52/6, prati zapadnu među čest. zem. 1149, prelazi put i zatim prati južnu i zapadnu među čest. zem. 1134/1, i slijedi zapadnu stranu čest. zgr. 53/2, čest. zgr. 53/1, zatim prelazi cestu za Novi Škrip na čest. zem. 1301/2. Na sjevernoj strani ceste prati zapadnu stranu čest. zem. 1133/3, čest. zem. 1133/2, i zapadnu stranu čest. zgr. 54/4, prelazi poljski put na čest. zem. 1301/5, te uz puteljak za sjeverni dio naselja na čest. zem. 1317 prati istočnu stranu puta uz zapadnu među čest. zem. 1132, nastavlja se uz sjevernu i istočnu među čest. zem. 1053/2, slijedi sjevernu stranu čest. zem. 1051/1, istočnu među čest. zem. 1052, prelazi put na čest. zem. 1321 i slijedi sjevernu stranu čest. zem. 1048/1, zatim istočnu stranu čest. zem. 1047, sjevernu stranu čest. zem. 1044/1, sjevernu stranu čest. zem. 1321, nastavlja se sjevernom i istočnom stranom čest. zgr. 42, slijedi istočnu među čest. zem. 1042, te se nastavlja sjevernom stranom čest. zem. 1041/2, čest. zem. 1041/1 i čest. zem. 1040 i prati istočnu među čest. zgr. 39. Granica se penje zapadnom međom čest. zem. 1031, prati njenu sjeveroistočnu stranu, ide uz sjevernu stranu čest. zem. 1028/2, i nastavlja se istočnom stranom čest. zem. 1027 i čest. zem. 1025, slijedi zapadnu, sjevernu i istočnu stranu čestice zemlje 1024, te se uz istočnu među čestice zemlje 1022 spušta do puta za Dol, do ulaza u prapovijesnu gradinu.

Sustav mjera zaštite u zoni A:

U zoni A valoriziraju se svi povijesni slojevi kao integralni dio kulturnoga dobra nastao njegovim povijesnim razvojem te se stoga nalaže cjelovita zaštita svih povijesnih vrijednosti uz poštovanje tradicije i funkcije prostora i njegovih sadržaja, što za Škrip osobito znači očuvanje tradicionalnih suhozidom ograđenih obiteljskih stambeno-gospodarskih sklopova i putova. Mjerama zaštite određuju se kriteriji čuvanja kulturnih dobara unutar Ruralne cjeline naselja Škripa, a one trebaju biti sadržane i u obveznoj prostorno-planskoj dokumentaciji.

Za zonu A obvezna je izrada konzervatorske podloge koja treba biti ugrađena u prostorno-plansku dokumentaciju.

Sve građevinske intervencije potrebno je strogo kontrolirati. Dopuštaju se minimalne intervencije u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija, prezentacija) uz konzultacije s nadležnim konzervatorskim odjelom. Pri rekonstrukciji građevina obvezna je upotreba tradicijskih građevinskih materijala i oblikovnih elemenata i detalja (zidanje u vapnenom mortu, način fugiranja, način izvođenja strehe, izrada drvenog krovišta, pokrivanje krova kamenim pločama ili kupom kanalicom, ili utorenim crijepom ako to traži građevinski slog, izvedba kamenih vanjskih stubišta, izvedba tradicijske vanjske i unutarnje stolarije).

Sačuvane kamene pokrove treba obnoviti na tradicionalan način. U slučaju da valorizacija građevine to traži, drvene međukatne konstrukcije kamenih kuća mogu se izvesti kao postojeće ili kao konstrukcije spregnute od drvenih greda i ploča od laganog betona. Ne dopušta se oblaganje zidova kamenim pločama. U obnovi kuća ne dopušta se upotreba monolitne armiranobetonske međukatne i armiranobetonske krovne konstrukcije. Građevine je potrebno obnavljati zajedno s ograđenim dvorištima s kojima predstavljaju jedinstvenu cjelinu. Dopušta se prenamjena visokih potkrovlja u stambeni prostor uz zadržavanje postojeće geometrije i nagiba krovišta i izgradnju luminara oblikovanog prema tradicijskom (povijesnom) modelu. Na dijelu građevine nije dopušteno povećanje katnosti i preoblikovanje geometrije krovišta. Ne dopušta se uvođenje netipičnih oblikovnih elemenata (terase u krovištu, krovne terase – ravni krovovi). Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama.

Ne dopušta se povećanje katnosti postojećih građevina ni nekadašnjih gospodarskih potleušica – staja, kuhinja i spremišta, ali je moguća prilagodba suvremenoj namjeni ako to dopuštaju postojeći tlocrtni gabariti. Ne dopušta se povećanje tlocrtnih gabarita postojećih građevina. Ne dopušta se cijepanje čestica ni ujedinjavanje manjih građevina u veće. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama.

Odstupanje od navedenoga moguće je samo u iznimnim slučajevima kod kojih će se na temelju konzervatorske podloge donijeti drugačije mjere zaštite.

U zoni A nije dopušteno rušenje povijesnih struktura ni zamjenska gradnja. Ne prihvaća se unosenje novih struktura i neprikladnih sadržaja (garaže, otvoreni bazeni, vanjske jedinice klima-uređaja na glavnim pročeljima i kosim krovnim ploham, solarni paneli na krovovima kuća i vjetrenjače).

Građevine unutar povijesne strukture koje nisu tradicijske ili neprimjerene intervencije na tradicijskim građevinama potrebno je prilagoditi okolnim građevinama i ambijentu i to preoblikovanjem neprimjerenih rješenja i usklađivanjem odnosa.

Posebnu pozornost treba posvetiti lokvama uklesanima u živcu kamenu, antičkim grobovima urezanima u stijeni te tragovima tijesaka i bazena za proizvodnju ulja i vina na otvorenom, tradicionalnim uređajima u konobama kao kamenicama za ulje i reutiliziranim sarkofazima za istu namjenu. Treba nastojati u što većoj mjeri sačuvati povijesne komunikacije s pripadajućim kamenim suhozidima, ogradama i podzidima polja te morfološki istaknutim prirodnim stijenama na sjeveroistoku naselja.

Zamjenska gradnja u zoni B moguća je u skladu s tradicijskim graditeljstvom, a mora biti tipološki usklađena s okolinom i poštovati osnovne karakteristike prostora. Ne dopušta se uvođenje netipičnih oblikovnih elemenata (terase u krovu, krovne terase – ravni krovovi), a moguće je izvođenje luminara sukladno tipološkom obrascu cjeline. Povijesne građevine potrebno je obnavljati cjelovito, bez obzira na vlasničku strukturu, te nije dopušteno povećanje katnosti i preoblikovanje geometrije krovišta samo na dijelu građevine.

Nije dopušteno ujedinjavanje manjih građevnih jedinica u veće. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama. Interpolacije moraju poštovati zatečenu graditeljsku strukturu i položaj na parceli, što je potrebno definirati prostorno-planskom dokumentacijom.

Unutar ove zone svim građevinskim radovima obavezno prethode zaštitna arheološka istraživanja i/ili arheološki nadzor, o čemu odlučuje nadležno tijelo. Na temelju rezultata navedenoga odlučit će se o daljnjem tretmanu lokacije, odnosno o odobrenju ili zabrani građevinskih radova, uz uvjet očuvanja nepokretnih arheoloških nalaza te krajobraznog karaktera i sklada cjeline. Ovisno o nalazima i značenju otkrivenoga, u daljnjem postupku može se zatražiti izmjena projekta u svrhu zaštite nalaza ili njegove moguće prezentacije. Bez traženja prethodnog odobrenja nadležnog tijela vlasnik (imatelj) kulturnog dobra može obrađivati tlo do dubine 30 cm radi sadnje jednogodišnjih poljoprivrednih kultura. Ako se prilikom dopuštenih radova poljoprivredne eksploatacije područja arheološkog lokaliteta pronađu pokretni ili nepokretni arheološki ostatci, nalaznik je dužan o tome obavijestiti nadležno tijelo.

Istraživanje lokaliteta dopušteno je samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela i uz uvjet da se svi nalazi nakon dovršenih istraživanja stručno konzerviraju, a pokretni nalazi predaju na privremenu pohranu muzeju do odluke o trajnoj pohrani.

4.

- Zaštitni i drugi radovi na području Ruralne cjeline naselja Škripa unutar prostornih međa iz točke 2. izreke ovoga Rješenja mogu se poduzeti u skladu sa sustavom mjera zaštite iz točke 3. izreke ovoga Rješenja, samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela;

- vlasnik (imatelj) kulturnoga dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnoga kulturnog dobra, a odredi ih nadležno tijelo;

- predmetno kulturno dobro ili njegovi dijelovi mogu se prodati samo pod uvjetima iz članaka 36. – 40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

5.

Predmetno kulturno dobro s prostornim međama iz točke 2. izreke ovoga Rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-6317, a upis će se objaviti u „Narodnim novinama“.

6.

Ovo će se Rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

7.

Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

O b r a z l o Ź e n j e

Škrip je smješten u unutrašnjosti Brača na dominantnome položaju prema sjevernoj strani otoka i na strateški važnom mjestu prema susjednom kopnu. Položaj škripske gradine na uzvisini branjenoj prirodnim liticama, u blizini izvora vode, sred kultiviranog krajolika maslinjaka i vinograda, stvorio je preduvjete za razvoj protoantičkog i antičkog naselja. Škrip je bio središnje gradinsko naselje na otoku, a ubiciran je na istočnoj strani današnjeg naselja koje zovu Veli ili Gornji Škrip i čiji kontinuitet traje više od pet tisuća godina. Istočna strana gradine utvrđena je megalitskim zidinama s vratima (Mala Vratca), gdje se spušta put za Dol, prsten fortifikacija nastavlja se u pravcu juga prema kuku gdje je branjen prirodnim liticama do zapadnog zida groblja. Najviši dijelovi sačuvani su uz kaštel Radojković gdje su blokovi 1-1,5 m vezani uz suho, a u podanku je kule pačetvorinasta presvođena građevina građena monumentalnim klesancima. Sjeverni perimetar gradine formiraju strmine nastale vađenjem kamenih blokova s više poluspilja u podanku koje su služile kao sklonište za stoku. Već 1764. godine donesen je jedan od prvih dekreta o čuvanju arheoloških spomenika kojim brački knez Francesco Badoer zabranjuje rušenje blokova zidina i njihovo odnošenje. Blizina antičkih kamenoloma Rasohe, Plate i Zastrazišće iz kojih su se blokovi spuštali do luke Splitske omogućila je razvoj kamenarstva. Već od ranog carskog doba kamenolomi su pod carskom upravom, što je presudno u životu naselja koje nije steklo

municipalitet. Škripski kamenolomi su bili glavni izvor građe za gradnju Dioklecijanove palače u Splitu te izradu sarkofaga i opreme brojnih ranokršćanskih crkava širom provincije Dalmacije. Na platou gradinskog naselja i na prostoru današnjeg groblja pronađeni su zidovi antičkih građevina, dio hrama Magne Mater te sklop s polukružnom piscinom. Od vitalne važnosti bio je izvor vode koji slavi natpis posvećen Ninfama (2. stoljeće poslije Krista), a unutar gradine i izvan njenog perimetra u živcu su usječene velike cisterne (kosterne). U prirodnoj stijeni uklesan je s vanjske strane gradinskog obrambenog zida i kasnoantički tijesak za masline koji pokazuje širenje naselja izvan najranijeg perimetra. U prizemlju kule Radojković (Muzej otoka Brača) presvođena je prostorija s pojasnicama, vjerojatno hram posvećen lokalnom heroju (heroon). Zapadno od stare jezgre Škripa kod župne crkve i s obje strane trga pred dvorcem Cerineo pronađeni su grobovi klesani u litici koji pripadaju nekropoli s konca 3. st. poslije Krista. Više sarkofaga pronađeno je pred dvorcem i u ogradama i suhozidinama oko njega, a grobovi ukopani unutar gradinskog prostora mogu se datirati u razdoblje kasne antike. Tijekom 7. st. u Škripu se sklanjaju salonitanske izbjeglice te adaptiraju sklop na današnjem groblju za svoju crkvu. U ranom srednjem vijeku na tom mjestu nastaje trobrodna crkva Sv. Duha koja kasnije postaje župna crkva Škripa. U 16. st. zapadno od gradine stvara se novi centar naselja gdje obitelj Cerineo gradi monumentalni utvrđeni dvorac s dvije ugaone kule i prostranim vrtovima na zapadu. Zajedno s kaštelom Radojković služio je za zaštitu naselja u nemirnim vremenima mletačko-turskih sukoba. U drugoj polovici 18. stoljeća jugoistočno od kaštela sagrađena je nova župna crkva posvećena sv. Jeleni Križarici kojom je regulirana poljana pred dvorcem. Južno od župne crkve jest crkvice sv. Ante uz koju je nekad bio ženski samostan trećoretkinja. Posebno se ističe monumentalna kamena dvokatnica nekadašnjeg župnog dvora jugoistočno od župne crkve. Rustičniji stambeni i gospodarski objekti u Škripu slično su oblikovani kao prizemnice građene tradicionalnim lomljenim kamenom s pokrovom od kamenih ploča koje su u jedinstvenom skladu s prirodnim okruženjem te omeđene širokim suhozidima. Takve se građevine protežu od groblja do manjih sklopova ispod župne crkve, okoliša kaštela Radojković i para prizemnica koje flankiraju pristup poljani sa zapada. Posebice se izdvaja sklop Nikolić-Krstulović iz 18. stoljeća, nastao na južnom rubu naselja, koji ujedinjuje sve funkcije cjelovitoga gospodarstva s preradom maslina, pčelarstvom, cisternom usječenom u stijeni, a oblikovanjem kuća, dvorišta i dvora doseže visoku razinu ambijentalne arhitekture. U kamenoj jednokatnici obitelji Cukrov s tradicionalnim pokrovom od ploča sačuvan je uređaj za preradu maslina s bazenima i tijeskom (Muzej ulja). Naselje Škrip jedinstvena je povijesna cjelina ruralnoga karaktera koja nastaje na prostoru brončanodobnog gradinskog naselja i kasnije rimske naseobine, a razvila se u skladno naselje središnjeg dijela otoka Brača s rezidencijalnim utvrđenim dvorcem i baroknom župnom crkvom. Arhitektura naselja odaje organsku strukturu u kultiviranome pejsažu, a parter glavne uzdužne komunikacije s longitudinalnom poljanom dijelom je uglačana prirodna stijena. Ruralno naselje Škrip sa svojim prirodnim okruženjem čini uravnoteženu ambijentalnu i prirodnu cjelinu s iznimno sačuvanim spomenicima svih povijesnih razdoblja.

Na osnovi predočene dokumentacije i iznesenih činjenica Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 23. travnja 2014. godine, utvrdilo je da **Ruralna cjelina naselja Škripa na otoku Braču** ima svojstvo kulturnoga dobra u smislu članka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se, sukladno članku 12. stavku 4. istoga Zakona, određuje njezin opis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 5. izreke ovoga Rješenja).

Prostorne međe kulturnoga dobra (točka 2. izreke Rješenja), sustav mjera zaštite (točka 3. i 4. izreke Rješenja) i obveza dostave Rješenja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama (točka 6. izreke Rješenja) određeni su sukladno članku 12. stavcima 2. i 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Sukladno članku 12. stavku 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od njegova primitka. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Za žalbu se, sukladno članku 7. stavku 1. točki 19. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“ broj 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 141/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 25/2008, 60/2008, 20/2010, 69/2010, 126/2011, 112/2012, 19/2013 i 80/2013), ne plaća upravna pristojba.

